

Side. Naar man vil have, at Regjeringen skal drive Forretninger af den Art, der jo er en Slags Industri, om jeg saa maa sige, og Noget, der ellers pleier at drives af private Folk, tror jeg, man maa give den Midler i noget rigeligere Mængde, for at den ikke ved knebne Midler skal være forhindret fra at give Sagen en saadan Udvikling, at den kan blive til virkelig Nytte for Staten; man binder den ellers efter min Mening noget for meget. Jeg tror, at man nu bør indrømme Ministeriet denne Sum, men da den kun er en Assistancessum, maa det staa i vor Magt, efter til næste Aar at have ladet os forelægge Regnskabet over, hvorledes den er bleven anvendt, at gjøre fornøden Nedsættelse. Det forekommer mig, at allerede de Punkter, som ere komne frem, vise, at der har været en saa særdeles stor og heldig Forøgelse af Arbeidet, at jeg tror, at det var rigtigt her at imødekomme Ministeren, for ikke at faae den Betydning fremsat, at man hemmer Anstalten i sin Virksomhed, og overbejder Folk, der ikke have nogen rigtig Løn. Det er ikke paa nogen Maade min Mening, at ville bødle disse Forslag; det er prisværdigt, at man vil have Besparelser; men jeg tror, det er yderst vanskeligt, tilfredsstillende at detve netop denne Art af Regeringsvirksomhed, naar man ikke i denne Henseende lader Regjeringen have noget friere Haand og noget rigeligere Midler end med Hensyn til den Slags Forretninger, der i og for sig ere afluttede, og der aldeles ikke paa den Maade staa i Forbindelse med Publikum som den nærværende Sag. Jeg finder, at der er saameget mere Grund til at gjøre, hvad man kan, for at udvilde denne Anstalt, som det jo er bekendt nok, at der er mange fremmede Selskaber, som virke i den Retning her i Landet, og om hvis Succes man kun kan have meget svage Forudstillinger; vi have jo for ganske nylig set, hvorledes et fransk Selskab har været høist uheldigt for dem her i Landet, der have indladt sig dermed. Den Lov, som ordnede Forholdet ved Livrenteanstalten, blev givet som den blev for at fremme en stærkere Tiltrædelse til Anstalten af den store Del af Befolkningen, og jeg har set, at der andensteds fra af private Mænd har været forsøgt noget lignende. Jeg har i offent-

lige Blade set omtalte, at der ad privat Veje burde gjøres noget mere i den Retning, men jeg vil tillade mig at udtale, at jeg vilde anse det for uheldigt, om Befolkningen i stor Mængde skulde komme til at tiltræde private Anstalter af den Slags, idet vi af andre Landes Exempler have set, hvorledes det er gaaet ud over de Ubemidlede, hvorledes store Falliter ere fremkomne, og at de, der havde en liden Sparepenge, som de kunde anvende til at betrede sig en Alderdomsforsørgelse, derved ere blevne flammelig bedragne. Derfor tror jeg, vi i denne Retning skulle lade Regjeringen have noget friere Hænder og give den noget rigeligere Midler, forbeholdende os, at vi, hvis vi kunne skjønne, at der har været for meget betydet, kunne faae det nedsat paa næste Aars Budge. Jeg antager, at den høitærede Finantsminister vil være opmærksom paa, at der ikke drives noget Slags Lurus i den Henseende, og jeg tror, altsaa, at vi ikke behøve at være bange for at bevilge, hvad han iaar har forlangt. Jeg vil henstille til det ærede Thing, om der ikke i de Betragtninger, jeg her har anstillet, skulde være Noget, der maatte lede til, at man idetmindste ikke gaar til en Afknæpning af 2,000 Rbd., men i det Allerhøieste, hvis man vil gaa ind paa en Nedsættelse, indskrænker sig til de 1,000 Rbd., som Flertallet har foreslaaet.

Berg: Ved Loven om Livrenteanstalten er det bestemt, at Staten garanterer alle Bedkommende for at lide Tab; derved er, hvad angaar den Del af det ærede Medlems Betragtninger, som falde ind derunder, afkræftede; Falliter kunne her ikke opstaa, som kunne foranledige nogen Ulempe for de Bedkommende. (Wintz her: Jeg talte om fremmede Selskabs Fallit.) Vi kunne ikke anstille denne Sammenligning, da Loven har fastslaaet, at Staten garanterer. Det ærede Medlems Tænkegang er maasse den, at da denne Anstalt er saa fortrinlig i Sammenligning med de andre, bør man ogsaa udvikle Forholdet og sætte Admistrationen istand til paa en human og velvillig Maade at varetage de Interesser, som Anstalten er sat til at besørge. Det tror jeg, at vi Alle ville gaa ind paa, og det tror jeg,